

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 17.

8. Lutego 1822.

Wiadomości kraiove.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd krajowy podał do umieszczenia co następuje:

Dnia 27. Sierpnia 1821 rozdawano w Secrecie na koszt Rządu nagrody przeznaczone do ulepszenia chowu bydła i koni, przyczem odebrali: Franciszek Sauer poddany, za najpiękniejszego po stadnikach skarbowych żrebca w złocie 20 Cz. Zł., poddany Piótr Sauer za takąż najpiękniejszą klacz 6 Cz. Zł. w złocie, i Filip Sauer poddany, za najpiękniejszą własnego chowu krowę 8 ZR. w M. K.

Nieznaomy przyjaciel ludzkości złożył w C. K. Urzędzie Cyrkułowym Rzeszowskim na rzecz prowincyynego Galicyjskiego funduszu inwalidów ZR. 8 M. K. co niniejszém do publiczney wiadomości podaie się.

Akt względem żeglugi na Elbie.

(Ciąg dalszy.)

Art. XVII. Szyper nie powinien ładować dopóty towarów, dopóki nie otrzyma frachtbryfu od posełającego, z którego przekonac się można o gatunku, ilości i odbierającym towary. Ładunek obowiązany jest okazać każdemu urzędowi cłowemu do którego przybiie przez złożenie frachtbryfu i oświadczenia.

Co powinno być podług wzoru pod liczbą 4 sporządzone i zawierać:

- 1) Nazwisko i mieszkanie właściciela okrętu, i tego który płynie okrętem;
- 2) Liczbę i nazwisko okrętu, ile tenże pomieścić może, banderę i ię nazwisko;
- 3) Miejsce ładowania i przeznaczenia towarów;
- 4) Liczby frachtbryfów podług porządku;
- 5) Nazwisko posełającego i odbierającego;
- 6) Znaki i liczbę colli i pak;
- 7) Nazwisko towarów;
- 8) Wagę onych;
- 9) Podpis szynra i zapewnienie, że wszystkie podług oświadczenia się znajdują.

Oświadczenie to sporządzi szyper lub w miejscu onegoż inny niebędący żeglugi na Elbie lub portowym urzędnikiem, szyper podpisze a urzędnik do tego upoważniony zawierzytelni urzędowym podpisem i pieczęcią.

Za treść oświadczenia szyper będzie odpowiedzialny, ieżli takowe nie sam, lecz komu innemu dał ułożyć.

Względem przybrania ładunku w podróży te same zachowane będą zasady i takowe iak wszystkie wyładowania, wraz z należytością każdego razu wypadającą, podług instrukcji i wzoru zapisane być powinny na oświadczeniu, i przez najbliższy urząd cłowy zawidziane.

Art. XVIII. Prowadzący tratwy powinien mieć dokładny spis wszystkich balów tratwy, z wykazem rodzaju drzewa i miary każdego w szczególności bala.

Tenże sam obowiązany jest złożyć oświadczenie, zawierające ogół balów i innych rodzajów drzewa, iakoteż ilość kubiczną w ogóle i inne przyładowania. Urzędnicy cłowi na Elbie sprawdzać powinni ich podania mierząc tratwy i drzewo pływające.

Art. XIX. Szypery i prowadzący tratwy powinni do każdego urzędu cłowego, wymienionego w niniejszemy ugodzie, którego w podróży swoiey się dotkną, przybić, w urzędzie stanąć i oświadczenie z dowodami zupełnymi złożyć.

W prawdzie wszyscy przejeżdżający szyprowie pod Lauzenfabre muszą okazać swoje oświadczenie w tamecznym urzędzie cłowym, atoli ci tylko przybić są obowiązani, którzy do lub z Schnakenburga lub z tameczney okolicy wzięli ładunek.

Art. XX. Na posadzie oświadczenia, i dowodów, i po odbytych ogólnym lub szczególnym przeglądzie, gdzie takowy być może, urzędnicy cłowi wyrachują należytość. Odebrana ilość zapiszą na oświadczeniu w należytem miejscu, zawierzytelnią takowe urzędowym podpisem, i wydadzą szyprowi na te osobny drukowany kwit, podług wzoru pod liczbą 5 wykazanego.

Art. XXI. Ponieważ oświadczenia ważnymi są dokumentami tak dla fiskusa iak dla kupca i szypra, zatem powinny być przystatku od ładowania aż do wyładowania, a w miejscu ostatniem oddane będą władzom dla zachowania i użytku w przypadkach właściwych.

Ile razy szyper stanie w innem Państwie, pierwszy urząd cłowy za okazaniem oświadczenia obowiązany zrobić z niego bezpłatnie odpis.

Art. XXII. Państwa umawiające się zastrzegły sobie powszechnie prawo przeglądania czyli rewizyi okrętów i tratów w urzędach swoich cłowych na Elbie.

Zwiedzanie statków iest albo ogólną lub szczególną rewizyją.

Generalna zależy po uprzedniem badaniu oświadczenia i iego dowodów, na ogólnym przeglądzie i przyrzeniu ładunku, i na porównaniu tegoż z oświadczeniem, iak dalece to bez ruszenia z miejsca colli nastąpić może.

Szczególna rewizyia zależy na dokładnem przyrzeniu ładunku podług ilości i iakości.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Wiadomości zagraniczne.

Portugalia, Brazylia i Algarbija.

Okręt Indefategable, który wypłynął z Bahii i w d. 11. z. m. zawinął do Liverpoolu, przywiózł wiadomość o wybuchem tamże spisku w d. 3. Listopada zmierzającym do zupełnego oddzielenia tej prowincyy od matki oyczyzny; atoli takowy tym razem przedko znou utłumiono.

Kuryier, z d. 15. t. m. udzielając różnych listów z Bahii względem owego wypadku, dodaie: projekt buntowników na niczém się skonczył i naczelnicy zostali schwytni i zaprowadzeni na pokład Portngalskiej fregatty Don Pedro, która to fregatta zawieść ich ma do Lizbony; aby tamże od Stanów odebrali karę. Takim sposobem zamiar oderwania prowincyy Brazylijskich od matki oyczyzny, rozbił się; atoli układać tam będą nowe plany i doświadczać będą dopóty, dopóki nie będzie cel osiągnięty. Tak Portugalia nie iest w stanie utrzymać powagi nad swemi prowincyami południowemi, iak i Hiszpania tego dokazać nie mogła; i mądrość ich patriotów postarała się odigć onym tę iedyną siłę, która im pomódz mogła. Śmieszna byłoby rzeczą wierzyć, aby Brazylia otoczona niepodległemi Państwami, które porwały węzły łączące ich od wieków z matką oyczyzną, nie została na koniec w ten odmet porwana.

Hiszpania.

Monitor donosi z Madrytu z d. 8. Stycznia: »Od iednego aż do drugiego końca kraju zapaliła się domowa woyna. W prowincyach pogranicznych na podgórzu Pirenejskiem, toczy się woyna z odmiennem szczęściem; kilku zbiegów z tak zwanego woyska wiary chciało pod Zugarramurdi przejść granicę Francuzką, atoli woysko tworzące kordon przyjęło ich wystrzałem z broni. — W Nawarze i Biskai krążą zbrojne kupy wypowiadające woynę Konstytucyi. Jedynaście kolumn wyruszyło przeciwko nim. — Już nie tają więczyć utraty krajów Amerykańskich. Gazety, które to z początku zaprzeczały, podają teraz wykaz wszystkich osób, składających niepodległe Rządy. — Rozsiano wieść, że Sewilla przestała Królowi swoje poddanie się. Atoli wieści tej dzisiasz zaprzeczają i wszystko zdaie się raczcy potwierdzać, że Kadyx, Sewilla i cała prowincyia obstaie upornie przy swoim anarchicznem postanowieniu. Równie Malaga, Granada i Murcyia wzbraniają się słuchać rozkazów ministerialnych, i Alicante poszedł za ich przykładem i przestał Królowi i Stanom przedstawienie, ułożone w przykrych wyrazach. Badajoz, i wiele innych miast, które iuż dawniży oświadczyły się przeciwko Ministeryium, ponowiły swoje żałoby i groźby, iż przystąpią do związku miast pomienionych. Pomimo to wszystko, utrzymuie się Ministeryium ciągle, a ieden z tuteyszych dzienników wyraża dzisiasz, że Król własnie nie da onemu upaść, ponieważ iest w Oppozycyi z Anarchistami. — Woysko wysłane pod Jenerałem Moreno Daviz do Kordowy stanęło tamże w d. 24.; atoli nie masz ieszcze żadnych wiadomości o rozporządzeniach tego Jenerała, wydanych przeciwko Velascowi. Chociażby się Jenerałowi Moreno powiodło także przywrócić władzę Królewską przemocą oręza w Sewilli, gdzie buntownicy mają być między sobą w niezgodzie, to przecięż pozostałoby dla nich miejsce zebrania się w Kadyxie, który trudno byłoby pokonać.«

Monitor zawięra z Frun z d. 11. Stycznia: »Podług wszystkich doniesień, nadchodzących z Nawarry, zdaie się być pewną rzeczą, że tak zwane »woysko wiary« rozproszyło się; niewiadomo dokąd udali się onegdowodzcy, mianowicie nayznakomitszy między nimi: Juanito, ieden z naystawnieyszych Oficerów korpusu Miny, podczas wtargnienia Francuzów. Sądzą, że poiechał do Arragonii, gdzie podobnież panuie duch niekonstytucyjny.

tucyiny iak w Nawarze i Biskai. Kupy te pokażą się niezawodnie liczniejszymi za nadejściem łagodniejszëy pory roku. Nawarra osadzoną jest więcëy iak 6,000 wojskiem regularnëm, którego obęcnośc długo ieszcze będzie potrzebną w tëy prowincyi. — Stara Kastylia sprawiła takżë nieiakie obawy, i kilka pułków, które wyruszyły jdo północnych prowincy, otrzymały rozkaz wstrzymania się dla osadzenia Burgos i okolic. — Jenerał Alava karze nałożeniem kontrybucyi te mieysca Arragonii, które powstały przeciwko systematowi Konatyucyjnemu, środek ten nie iesztakżë właściwy ku pozyskaniu unystów dla tego systematu. — Ostatnie listy ze Stolicy wyrażają obawę nowych rozruchów. Król obstaie przy swoim postanowieniu nieoddalania Ministeryum. Miał ón w tëy mierze obiawić zdanie swoje na Radzie Stanu w d. 3. t. m. Rewolucyoniści są na to rozjątrzeni. — O korpusie Jenerała Porucznika Campo-Verde przeznaczonego do pokonania buntowników Andaluzyi, nic niewiadomo. Musiał on już dotąd przybydż w okolice Sewilli. — Dzienniki nasze donoszące o rozruchach w Murcyi i Alikancie, wystrzegają się powiedzieć, iż pod ów czas wielu ludzi utraciło życie, a wielu zostało ranionych. — W Kadyxie odebrano wiadomości z Hawanny, dochodzące do d. 18. Listopada, a z Vera-Cruz do d. 28. Października. Ostatnie to miasto opuścił w nocy z d. 27. na 28. Października Jenerał Davilla, dowodzący tamżë w imieniu Króla, poczem D. Manuel Rincon objął dowodztwo w imieniu nowego Rządu zaprowadzonego w Meksyku. Jenerał Davila cofnął się z całą załogą do zamku S. Juan de Ulloa.

Francya.

Z Paryża d. 17. Stycznia. — Jëy Królewicowska Mośc Xiężna Orleańska powiła wczoraj wieczorem piątego syna, który będzie się nazywał: Xięciem Aumale.

Na posiedzeniu wczorayszëm Izby Dep^uutowanych, zdano znown sprawę z różnych p^etycy, które równie były powodem do mocnych rozpraw. W Niedzielę d. 19. t. m. rozpoczęte będzie posiedzenie zdaniem sprawy z petycyy, poczem zaczną się rozprawy nad projektem do ustawy względem ukarania przewinien prassy. Między petycjami, które w dniu tym będą przełożone, iesztakżë dwie ściągające się do wyspy S. Domingo. Hrabia Leauumont żada, aby Rząd zajął się środkami ku zajęciu na nowo tych osad. P. Civique de Gostina wnosi przeciwnie i chce, aby za-

warto traktat handlowy z Haytą. Już na posiedzeniu d. 14. między prosbami, z których w dniu tym zdano sprawę, petycya P. Vial de Colombeau z Paryża żądającego pomnożenia wsparcia, dla zaszczipicieli zbiegłych z S. Domingo, którym Rząd wyzna-czył już rocznie 900,000 franków, była powodem do mocnych rozpraw, ponieważ lewa strona (PP. Foy, Manuel, Sebastiani i t. d.) nie z czystego interesu dla potrzebnych pomocy, lecz iedynie, aby dotknąć Ministrów, całe to pytanie zwrócili do dyplomatyki i wiedzieć chcieli, czemu Rząd na uczynione sobie przez Prezydenta Pethiona i późniëy po śmierci tegoż i upadku Krzysztofa, przez Prezydenta Boyera przełożenie, nie zwrócił uwagi i nie zawarł traktatu handlowego między Francyia a Haytą. Minister Skarbu (P. Villèle) oświadczył to mniemanie o owym wniosku za bezzasadne; i gdyby z resztą uczynione były takie przełożenia, więc pytanie to nie należałoby do Izby, lecz podlegałoby przyznieniu prerogatywie Królewskiej. Rząd będzie miał we wszystkich przypadkach na uwadze tak sprawę nieszczęsnych osadników iak i handlu Francuzkiego. Wniosek lewëy strony, aby pomienioną prosbę do Ministra Spraw Zewnętrznych odrzucić, po przedsięwziętëm głosowaniu odrzuceno, a przyjęto wniosek Kommissyi, by takową Ministrowi Spraw Wewnętrznych odesłać.

Z Paryża d. 19. Stycznia. — Dzisiejszy Monitor zawiëra następujące Królewskie rozporządzenie: »Ludwik i t. d. Po zdaniu sprawy Naszego Ministra Sekretarza Stanu Spraw Wewnętrznych rozkazaliśmy i rozkażiemy cõ nastëpie: Art. 1. Jeneralna Dyrekcyja zarządu Policyi Departamentowëy ustanowiona rozporządzeniem Naszym z d. 21go Lutego 1821 jest zniesioną. — Art. 2. Jeneralny zarząd gmin poruczony iesztakżë Radcy Stanu Baronowi Capelle, który zatrzyma oraz udzielone sobie atrybucyje rozporządzeniami Naszemi z d. 26. Lutego 1820 i z d. 3. Kwietnia 1821. — Art. 3. Nasz Minister Sekretarz Stanu Spraw Wewnętrznych upoważniony iesztakżë mianować do boku swojego Dyrektora Policyi i onem co się dotyczy tëy Dyrekcyi powierzyć listowanie ściągające się do przesłania wyroków i instrukcyi w sprawach. — Art. 4. Nasz Minister Sekretarz Stanu Spraw Wewnętrznych upoważniony iesztakżë do wykonania niniejszego rozporządzenia. Dan w Paryżu i t. d. d. 9. Stycznia 1821. — (podpis.) Ludwik.«

Dnia wczorayszygo zebrały się Kommissyie Skarbu i petycyy Izby Deputowanych. Kom-

missyia Skarbu mianowała na swojego zdawcę sprawy P. Cornet d'Incourt do wydatków, a P. Olivier do poborów. Jutro nastąpi posiedzenie publiczne. Najpierw odczytane będzie zdanie sprawy Komisyyi upoważnionej do rozpoznania projektu do ustawy względem Policyi nad pismami peryodycznymi, dalej rozpoczną się rozprawy nad projektem do ustawy względem ukarania przewinień prassy; poczem Izba zamieni się w tajny Wydział.

Radców Państwa z pomiędzy trzech kandydatów na drugiego Prezydenta przełożonych, najwięcej głosów było za Xięciem Oettingen-Wallensteinem, a na Sekretarzy za Hrabiami Leyden i Giech.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 2. Lutego. — Jego Cesarzewicowska Mość W. Xiążę Konstanty, powrócił tu z Petersburga wczoraj o godzinie 7mej z rana.

Ztamtąd d. 20. z.m. — Wisła ciągle przybiera, kra płynie w znaczney ilości, przez wczoraj przewóz tylko dla poczty i sztafet był dozwolony. Widać było płynące drzewa i niektóre naczynia domowe, z czego wnoszą, iż z wezbrania musiały znaczne szkody wyniknąć.

R o s s y i a.

Kuryier Litewski z d. 12. Grudnia r. z. zawiera załączone do najwyższego rozkazu Cesarzkiego z d. 25. Listopada r. z., przestanego Litewskiemu wojennemu Gubernatorowi prawidła uzyskania zaległości skarbowey w Guberniach Białoruskich, Litewskich, Mińskiey, Kiowskiey, Wołyńskiey, Podolskiey i obwodzie Białostockim, uznane za dostateczne przez Komitet Ministrów. Przepisy te podane najwyższym Manifestem z d. 16. Maia 1811 i ukazami z d. 23. Lutego 1816 i 7. Listopada 1818 obeymują 25 artykułów, wskazanych do ścisłego zachowania w celu uzyskania zaległości; z tych są ważniejsze: Exakcyie powiatowe nayoźniejszy po upłynieniu 10 dni terminu naznaczonego do złożenia podatków przestać powinny Izbie Skarbowey wykaz zaległości; Gubernatorowie cywilni przekonawszy się o pobłażeniu ze strony Władz mieyscowych, czynią odpowiedzialnymi z majątku urzędników: niższych ziemskich Sądów, Hordniczych, powiatowych Marszałków i Szlacheckie opieki; jeżeli dzieci i żone winni zaległość, wezwani raz do złożenia z takowey nie uiszczą się, wtedy zboże, bydło, lesne wyrobki i inne nie należące do gospodarstwa efekta, składające tylko ich dochód mają być zabrane i sprzedane przez licytacyyę; zaległości na kupcach domagać się należy z Członków Magistratu i t. d.; remanenta na mieszczanach pobierane być powinny z całego zgromadzenia mieyskiego, inne zaś artykuły dotyczą się włościan skarbowych, arrendarzów, administratorów i possessorów oraz podają przepisy postępowania dla urzędników w tey mierze przez Rząd wystanych.

Królestwo Oboiey Sycylii.

Sprawa Officerów z Monteforte bliska jest ukłócenia. Uwięzionych jest 66; a nieobecnych 44. Między ostatnimi są: Carascosa, Wilhelm Pepe, de Conciliis, Ruffo i Minichini.

Z końcem tego miesiąca poszła znowu 100,000 uncyy srebra do Sycylii.

W okolicach Neapolu zebrało się znowu 10,000 ludzi z woyska rozpuszczonego, z którego tworzyć będą nowe pułki. Zaczęto już urządzić cztery, mianowicie pułki: Króla, Królówéy, Xięcia i Bourbon.

Zjednoczone Niderlandy.

Gazety publiczne donoszą z Bruxelli z d. 13. Stycznia: »Hrabina Survillers (matka Józefa Buonapartego) przybyła tu ze swoją starszą córką, a bawi tu także iéy siostra Królowa Szwedzka. W mieście tu teyszém odprawi się wesele między starszą córką Józefa Buonapartego z synem Lucyiana Buonapartego, przybyłego z Rzymu. Młodsza córka Hrabiny Survillers poiechała do Zjednoczonych Stanów Ameryki północney, gdzie bawić będzie przy oycu swoim. Mówią, iż starszy syn Lucyiana Buonapartego zaślubiwszy sobie starszą córkę Józefa Buonapartego uda się z nią do Ameryki i mieszkać tam będzie przy stryju swoim. Oprócz tych dwóch córek nie ma Józef Buonaparte dzieci.

N i e m c y.

Król Bawarski z pomiędzy sześciu członków podanych na Prezydentów Izby Deputow. mianował Radcę Ministeryjalnego Bar. Schrenk pierwszym Prezydentem, a Radcę Stanu i Prezesa Appellacyi, Seufferta, drugim. W d. 21. Stycznia obrala Izba na czas terażniejszego posiedzenia pierwszym Sekretarzem: Deputowanego P. Hacker 78 głosami, drugim zaś 53 głosami Deputowanego Schulc. — W Izbie